

Brüsszel, 2026. június 18.
(OR. en)

10802/26

COPEN 236
CT 82
DROIPEN 114
JAI 849

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. június 17.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 277 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/1673 irányelv értékeléséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 277 final.

Melléklet: COM(2026) 277 final

Brüsszel, 2026.6.17.
COM(2026) 277 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/1673
irányelv értékeléséről

{SWD(2026) 148 final}

1. BEVEZETÉS

Az Európai Parlament és a Tanács 2018. október 23-án elfogadta a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/1673 irányelvet (a továbbiakban: az irányelv), amely 2018. december 2-án lépett hatályba. Az irányelv megerősíti a pénzmosásra adott bűnüldözési és igazságügyi válaszlépéseket, előmozdítja a határokon átnyúló együttműködést mind az EU-n belül, mind nemzetközi szinten, és kiegészíti a pénzmosás megelőzésére vonatkozó tágabb jogszabályi keretet.

Az irányelv 25 tagállamra alkalmazandó; Írországra és Dániára nézve nem kötelező. Az átültetés határideje 2020. december 3. volt.

Az irányelv minimumszabályokat állapít meg azokra a tevékenységekre vonatkozóan, amelyeket valamennyi tagállamban pénzmosási bűncselekménynek kell tekinteni (azaz a büntetendő cselekményből származó vagyont átruházása vagy átalakítása, a vagyont jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése, vagy a vagyont megszerzése, birtoklása vagy felhasználása annak tudatában, hogy az bűncselekményből származik), valamint megállapítja az ilyen cselekményekre vonatkozó megfelelő szankciókat. Az irányelv meghatározza azokat a büntetendő cselekményeket, amelyek pénzmosás alaphűncselekményének minősülnek, azaz azokat a bűncselekményeket, amelyekből a tisztára mosott pénz származik. Az újdonságok között szerepel, hogy az irányelv lehetővé teszi a pénzmosással kapcsolatos büntetőeljárás anélkül, hogy az alaphűncselekményért való büntetőjogi felelősség megállapítására lenne szükség, és anélkül, hogy a hatóságoknak bizonyítaniuk kellene az alaphűncselekmény összes elemét (önálló pénzmosás). Lehetővé teszi továbbá a pénzmosáshoz kapcsolódó azon cselekmények büntetőeljárás alá vonását és a büntetőjogi felelősség megállapítását, amelyek elkövetője azonos a vagyont létrehozó büntetendő cselekmény elkövetőjével (saját jövedelem tisztára mosása). Az irányelv szabályokat tartalmaz annak tisztázására, hogy határokon átnyúló ügyekben melyik tagállam illetékes a büntetőeljárás lefolytatására. Ezenkívül minimumszabályokat állapít meg mind a természetes, mind a jogi személyekre alkalmazandó szankciókra és további szankciókra vonatkozóan, beleértve a „súlyosító körülményeket” is.

Ezzel a jelentéssel a Bizottság eleget tesz az irányelv 14. cikke (2) bekezdésében meghatározott követelménynek, amely előírja, hogy az Európai Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli ezen irányelvnek a pénzmosás elleni küzdelemben játszott szerepét, valamint az alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatását.

Ez az értékelő jelentés a 14. cikk (1) bekezdésében előírt, a Bizottság által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott, az átültetésről szóló jelentésre épül, amely értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben hozták meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az irányelvnek megfeleljenek. Az átültetésről szóló jelentés kimutatta, hogy bár az irányelv átültetése nagy vonalakban megfelelt a követelményeknek, továbbra is vannak hiányosságok és következtelenségek, például egyes tagállamok helytelenül ültették át a súlyosító körülményekre vonatkozó rendelkezéseket. Az átültetésről szóló jelentést a melléklet tartalmazza.

Az értékelés részletes megállapításait, valamint az alkalmazott módszertant a jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum tartalmazza.

Ez az irányelv a bűncselekményből származó jövedelem elleni szélesebb eszköztár részét képezi, amely – amint azt az európai belső biztonsági stratégia (ProtectEU) is kiemeli – a szervezett bűnözés elleni küzdelem központi eleme. A bűncselekményekből származó nyereség elkobzása továbbra is elengedhetetlen a szervezett bűnözői csoportok felszámolásához, és e tekintetben kulcsfontosságú lépés a gazdasági bűnözés elleni küzdelemre és a vagyonvisszaszerzés előmozdítására vonatkozó uniós jogszabályok hatékony végrehajtása.

2. HÁTTÉR

Általános célkitűzésként az irányelv a tagállamok által a pénzmosásra adott igazságügyi és bűnüldözési válaszlépések megerősítését célozza. Bár valamennyi tagállam bűncselekménnyé nyilvánította a pénzmosást, jelentős eltérések voltak tapasztalhatók a bűncselekmény meghatározásának módját, az alaphűncselekmények körét és a vonatkozó szankciókat illetően. Az előző keret nem volt koherens és átfogó, ami csökkentette hatékonyságát, és lehetővé tette a bűnözők és a terroristák számára, hogy kihasználják a gyengébb nemzeti rendszereket. Ezen igények kielégítése érdekében az irányelv **közös uniós keretet vezetett be a pénzmosás bűncselekménnyé nyilvánítására, valamint az igazságügyi és bűnüldözési válaszlépések megerősítésére.** Általános célja az EU pénzmosás elleni rendszerének büntetőjogi eszközökkel történő megerősítése.

Ez a következő konkrét célkitűzésekben nyilvánul meg:

- a pénzmosás hatékony bűncselekménnyé nyilvánításának biztosítása Unió-szerte,
- az alaphűncselekmények egyértelmű és egységes fogalommeghatározásának bevezetése,
- következetes és arányos büntetések és szankciók megállapítása,
- a tagállamok közötti együttműködés és információcsere fokozása.

Az irányelv várható hatásai a következők:

- a pénzmosás elkövetővel kapcsolatos hatékonyabb nyomozás és büntetőeljárás harmonizált bűncselekmények, büntetések és szankciók elfogadása révén,
- az uniós polgárok és a belső piac fokozott védelme a szervezett bűnözés és a terrorizmusfinanszírozás fenyegetéseivel szemben azáltal, hogy hatékony eszközök állnak a hatóságok rendelkezésére a pénzmosás kivizsgálására és az elkövetők – köztük a jogi személyek – bíróság elé állítására,
- hatékonyabb és összehangoltabb határokon átnyúló fellépés a pénzmosás ellen a tagállamok közötti megerősített együttműködés és információcsere révén,
- a pénzmosással kapcsolatos nyomozások során a hatóságok rendelkezésére álló hatékonyabb nyomozati eszközök,

- az elkobzás megerősítését célzó intézkedések a pénzmosási bűncselekményekből származó jövedelmek felkutatásának, befagyasztásának és elkobzásának javítása révén.

Ez az értékelő jelentés az irányelv jogalkotási és gyakorlati alkalmazására terjed ki, amelyet az irányelv 14. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint az eredményesség, a hatékonyság, a koherencia, az uniós hozzáadott érték, a relevancia – a minőségi jogalkotás elveivel összhangban –, valamint az alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatás szempontjából elemezzük. Az értékelő jelentés a jövőbeli intézkedésekre vonatkozó következtetéseket és konkrét ajánlásokat is tartalmaz.

Az értékelésre egy külső tanulmány¹ segítségével került sor, amely másodelemzést, interjúkat, célzott konzultációkat, felméréseket stb. foglalt magában. Az érdekelt felek széles körével folyt konzultáció, beleértve az uniós ügynökségeket és szerveket, az igazságügyi hatóságokat, a bűnüldöző hatóságokat, a vagyonvisszaszerzési hivatalokat, a pénzügyi információs egységeket, a jogi szakértőket, a nem kormányzati szervezeteket, az agytrösztöket és a tudományos intézményeket. Az értékelés a 2018–2025-ös időszakra vonatkozik.

3. FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

Ez a szakasz az értékelés eredményeit mutatja be az irányelv eredményessége, hatékonysága, koherenciája, uniós hozzáadott értéke és relevanciája tekintetében. Emellett bemutatja az értékelés eredményeit az irányelv alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatásával kapcsolatban, amint azt az irányelv 14. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja.

3.1. Eredményesség

Ami a **hatékonyságot** illeti, az értékelés megállapítja, hogy az **irányelv jelentősen hozzájárult a pénzmosási bűncselekmények és szankciók tagállamok közötti harmonizációjához**, új eszközöket biztosítva a szakemberek számára a pénzmosás elleni küzdelemhez. Az irányelv azáltal, hogy a jövedelemtermelő bűncselekmények széles körében alkalmazott valamennyi releváns pénzmosási módszert bűncselekménnyé nyilvánítja, lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy hatékonyabban vizsgálják ki és vonják büntetőeljárás alá az illegális pénz tisztára mosása érdekében végzett valamennyi releváns tevékenységet. Ebben az értelemben különösen fontos az **olyan újdonságok bevezetése, mint az önálló pénzmosás és a saját jövedelem tisztára mosása**: az ilyen magatartások most már valamennyi tagállamban büntetőeljárás alá vonhatók.

E tekintetben az igazságügyi és bűnüldöző hatóságok egyértelmű előnyöket emeltek ki, különösen azt, hogy a pénzmosással kapcsolatos büntetőeljárás során nem kell bizonyítani az alapbűncselekményt, ami megkönnyítette a bírósági eljárásokat. Az igazságügyi hatóságok azt is hangsúlyozták, hogy a saját jövedelem tisztára mosása bűncselekményének bevezetése révén nőtt az ügyészség hatóköre. Ezek a változások az igazságügyi és bűnüldöző hatóságok szerint a pénzmosásra vonatkozó jogszabályok **fokozott visszatartó erejéhez** is vezettek.

¹ Hivatkozás a tanulmányhoz (közzététele folyamatban van, az ISC után illesztendő be).

A jogi személyek büntetőeljárás alá vonásának és a magasabb szankciók alkalmazásának lehetőségei azokban az esetekben, amikor a kötelezett szolgáltató² pénzmosást követ el, lehetőséget biztosítanak a hatóságok számára, hogy hatékonyabban kezeljék a bűnözők által az illegális haszon elrejtésére létrehozott összetett rendszereket, ezáltal **növelve a belső piac védelmét** a szervezett bűnözés és a terrorizmusfinanszírozás fenyegetéseivel szemben, míg a szakemberek a természetes személyektől elkülönülő, jogi személyek elleni független büntetőeljárás, valamint általában a súlyosító körülmények visszatartó erejét emelik ki.

Egy másik szempont, amely növelte a pénzmosás elleni küzdelem hatékonyságát, a pénzmosási bűncselekmények kivizsgálására rendelkezésre álló **nyomozási eszközök kiterjesztése**. Az érdekelt felek arról számoltak be, hogy az irányelv által előírt azon kötelezettség, hogy a pénzmosással kapcsolatos nyomozások céljából elérhetővé tegyék a szervezett bűnözéssel kapcsolatos ügyekben alkalmazott nyomozási technikákat, valamint a szankciók felső határának emelése megkönnyítette az olyan különleges eszközökhöz való hozzáférést, mint a kommunikáció lehallgatása. Ez lehetővé teszi a pénzmozgások követését, és lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy további bizonyítékokat gyűjtsenek, növelve a bűnözői hálózatok és pénzügyeik felderítésére és felszámolására irányuló kapacitásukat, ezáltal növelve az **uniós polgárok védelmét** a szervezett bűnözés jelentette fenyegetéssel szemben.

Ezen túlmenően az igazságügyi hatóságok és egyes bűnüldöző hatóságok szerint az irányelv összességében hozzájárult a pénzmosás elleni **hatékonyabb és összehangoltabb, határokon átnyúló fellépéshez** azáltal, hogy Unió-szerte összehangoltabbá tette a pénzmosási bűncselekményeket, és egyértelműbb szabályokat határozott meg egy adott ügyvel kapcsolatos nyomozásban és büntetőeljárásban illetékes ország meghatározására vonatkozóan. Összességében a jogi keretek közelítésével az irányelv lehetővé tette a különböző tagállamok hatóságai számára, hogy „közös nyelvet beszéljenek”: minél jobban hasonlítanak egymásra a bűncselekmények és szankciók a különböző joghatóságokban, annál könnyebb számukra a határokon átnyúló együttműködés, valamint a másik tagállamban hozott ítéletek elismerése.

Mindazonáltal az **irányelv hatékonyságát bizonyos mértékben számos kihívás befolyásolja**.

Az egyik kihívás az **önálló pénzmosás** következtlen értelmezése és alkalmazása a tagállamokban, ami jogbizonytalanságot és problémákat okoz a nyomozások és büntetőeljárások során. Az, hogy milyen mértékben kell bizonyítani az alaphűncselekményt, tagállamonként jelentősen eltér: egyes országokban a hatóságoknak csak azt a korábbi büntetendő cselekményt kell bizonyítaniuk, amelyből a pénzmosás tárgyát képező vagyron származik, míg más országokban a hatóságoknak egyértelműen meg kell határozniuk az alaphűncselekményt, sőt egyes esetekben meg kell határozniuk a bűncselekmény helyét és időpontját is (lásd még az átültetésről szóló jelentés 3–4. oldalát). Ezért az irányelv hatékonysága az önálló pénzmosás büntetőeljárás alá vonásának megkönnyítése terén Unió-

² Lásd különösen a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének (1) bekezdését (HL L 141., 2015.6.5., 73. o., a legutóbbi egységes szerkezetbe foglalt változat a következő internetcímen érhető el: [EUR-Lex - 02015L0849-20241230 - HU - EUR-Lex](#)).

szerte eltérő: ez az irányelv homályos megfogalmazásának következménye, amely az átültető intézkedések ilyen széles körét teszi lehetővé.

A **pénzmosás tárgyát képező vagyon** tagállami joghatóságok általi értelmezése is eltérő. Annak ellenére, hogy az irányelv a vagyon mindenre kiterjedő fogalommeghatározását tartalmazza annak érdekében, hogy az magában foglalja a pénzmosási tevékenységek valamennyi típusát, egyes tagállamok jogszabályai nem tekintik tisztára mosható vagyonnak a megtakarított kiadásokat (például az adóbűncselekmény elkövetése révén visszatartott adókat). Úgy vélik, hogy csak az olyan vagyon lehet pénzmosási bűncselekmény tárgya, amely az adott személy vagyonának pozitív növekedését jelenti, például a tiltott kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bűncselekményből vagy az adó-visszaigénylésből származó pénz. Ezek az országok kizárják a vagyon köréből azt a pénzt, amelyet a hea megfizetésének jogellenes elmulasztásával takarítottak meg. Ez jelentős hiányosságot jelent, tekintettel a héacsalás állami költségvetésekre gyakorolt hatására, amely az Europol³ és az Európai Ügyészség⁴ szerint évente több tízmilliárd EUR-ba kerül az adóhatóságoknak.

Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a **pénzmosási bűncselekményekre vonatkozó joghatóság** megállapítására vonatkozó rendelkezést – különösen abban az esetben, ha az elkövető a **10. cikk (1) bekezdésének b) pontja** értelmében valamely tagállam állampolgára – eltérő módon ültették át, különösen a **kettős büntethetőség**⁵ követelménye tekintetében.

Az egyik olyan konkrét terület, ahol az értékelés nem vont le következtetést a hatékonyságról, az elkobzási intézkedések megerősítésére gyakorolt várható hatás, különösen a büntetőeljárások hossza miatt, aminek eredményeként nem áll rendelkezésre elegendő adat. Meg kell jegyezni továbbá, hogy az irányelv 9. cikke csak az elkobzásról szóló 2014/42/EU irányelv alkalmazására hivatkozik, amelyet 2024-ben felváltott a vagyonvisszaszerzésről és -elkobzásról szóló új irányelv. Ezért ezeket a szempontokat csak az utóbbi eszköz értékelése során lehet elemezni, amelyet a Bizottságnak 2031. november 24-ig kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

3.2. Hatékonyság

Ami a **hatékonyságot** illeti, a költségek és hasznok értékelése csak előzetes lehet, tekintettel a pénzmosási ügyekben folytatott büntetőeljárások hosszára. Ezért az irányelv teljes hatása mennyiségi szempontból (a büntetőeljárások és ítéletek száma, az ilyen pénzmosási ügyekben befagyasztott és elkobzott vagyoni eszközök mennyisége) csak az elkövetkező években lesz látható.

Bár az érdekelt felek véleménye vegyes volt (egyesek semleges álláspontot képviseltek; mások megosztottak voltak azzal kapcsolatban, hogy az irányelv előnyei meghaladják-e a kapcsolódó

³ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>.

⁴ 2024. évi éves jelentésében az Európai Ügyészség kiemelte, hogy 13,15 milliárd EUR becsült kárral a héacsalás a nyomozás tárgyát képező teljes becsült kár több mint 53 %-át tette ki https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/2025-06/EPPO%20Annual%20Report%202024%20PDF_HU.pdf.

⁵ Ez az az elv, amely szerint a joghatóság csak akkor állapítható meg, ha a szóban forgó magatartást mind a büntetőeljárást lefolytató államban, mind az elkövetés helye szerinti államban bűncselekménynek minősítik.

költségeket), a bejelentett adatok hiánya miatt nem lehetett elvégezni annak teljes körű értékelését, hogy miképpen viszonyulnak a pénzügyi, illetve az adminisztratív terhek az olyan eredményekhez, mint a büntetőeljárások és ítéletek száma, valamint az ilyen pénzmosási ügyekben befagyasztott és elkobzott vagyoni eszközök kapcsolódó mennyisége. Mindenesetre a konzultációs tevékenységekben részt vevő tagállamok többsége nulla vagy minimális végrehajtási költségekről és adminisztratív terhekről számolt be. Ez tükrözi az irányelv jellegét, amely lényegében megköveteli a tagállamok büntető törvénykönyvének vagy büntetőeljárás törvénykönyvének módosítását, a nemzeti jogszabályok ilyen módosításai pedig csak korlátozott többletköltségekkel járnak. Az irányelvvel járó további költségek közé tartoznak az igazságügyi hatóságok és a bűnüldöző hatóságok képzései, különösen az irányelv által bevezetett új pénzmosási formák kivizsgálása, illetve büntetőeljárás alá vonása céljából. Az érdekelt felek általánosságban azt jelzik, hogy az irányelv új eszközöket biztosított a hatóságok számára a pénzmosási bűncselekményekkel kapcsolatos hatékonyabb nyomozáshoz és büntetőeljáráshoz, míg a végrehajtási költségek korlátozottak, ami a hatékonyság tekintetében összességében pozitív hatásra utal.

3.3. Belső és külső koherencia

Ami a **belső koherenciát** illeti, az értékelés azt mutatja, hogy az irányelv különböző elemei jól működnek együtt az irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében, és hogy nincs ellentmondás az irányelv különböző rendelkezései között.

A **külső koherencia** a nemzetközi és az uniós szintet egyaránt magában foglalja.

Nemzetközi szinten az értékelés megjegyzi, hogy az irányelv **nincs teljes mértékben összehangolva az Európa Tanács Varsói Egyezményével**⁶, amely a pénzmosás bűncselekményé nyilvánítására vonatkozó szabályokat tartalmaz, amelyek nagyrészt szabályozzák az ezen irányelv hatálya alá tartozó kérdéseket. Az EU 2009-ben aláírta az Egyezményt, de még nem erősítette meg azt. Konkrétan, az irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a Varsói Egyezményhez képest korlátozza az alpbűncselekmények körét, amely lehetőséget az Egyezmény megengedi. A Bizottság tanácsi határozatra irányuló javaslat elfogadását tervezi annak érdekében, hogy az EU megerősíthesse a Varsói Egyezményt, és ezzel összefüggésben foglalkozhatna ezzel a kérdéssel.

Uniós szinten az irányelv **összhangban van az e területre vonatkozó egyéb jogalkotási eszközökkel**. Amint azt az európai belső biztonsági stratégia (ProtectEU)⁷ is elismeri, az EU a pénzmosás elleni új szabályokkal – többek között az EU Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóságának létrehozásával –, valamint a vagyonvisszaszerzésről és -elkobzásról szóló új irányelvvel fokozta erőfeszítéseit, amely elengedhetetlen a szervezett bűnözés mögött meghúzódó pénzügyi indítékok kezeléséhez, az illegális vagyoni eszközök gyors befagyasztásához és a bűncselekményekből származó haszon

⁶ Az Európa Tanács egyezménye a pénzmosásról, a bűncselekményekből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról (CETS 198).

⁷ [EUR-Lex - 52025DC0148 - HU - EUR-Lex.](#)

elkobzásához. Ezek a fejlemények összhangban vannak az irányelv által a pénzmosásra adott fokozott büntetőjogi válasszal.

Mindazonáltal az irányelv hiányosságokat mutat a legújabb büntetőjogi irányelvekhez képest, például a környezet elleni bűncselekmények vagy a korlátozó intézkedések megsértése tekintetében –, ami a természetes személyekkel szembeni további szankciók alkalmazását és a jogi személyekkel szembeni szankciókat illeti.

Ami a **természetes személyekkel szembeni további szankciók alkalmazását** illeti, az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy a szabadságvesztés mellett további szankciókat vagy intézkedéseket vezessenek be a pénzmosás elkövetőivel szemben, anélkül, hogy meghatározná, milyen típusú intézkedésekről van szó, ami eltérő nemzeti átültetésekhez vezet. Ezzel szemben az újabb uniós büntetőjogi eszközök kifejezetten felsorolják azokat a lehetséges intézkedéseket, amelyeket a tagállamok a természetes személyekkel szemben alkalmazhatnak, például a bírságokat, a finanszírozásból és a közbeszerzési eljárásokból való kizárást, az engedélyek visszavonását vagy a közhivatali tisztségek betöltésétől való ideiglenes eltiltást.

Hasonló probléma merül fel a **jogi személyekkel szembeni szankciókkal** kapcsolatban is. Az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbeli szankciókról rendelkezzenek, és tartalmazza a lehetséges további szankciók listáját, amelyek nem kötelező jellegűek, és nincsenek kellő részletességgel meghatározva. Bár ez biztosítja a tagállamok számára a szükséges rugalmasságot, ellentétben áll a legújabb büntető jogszabályokkal, amelyek minden bűncselekmény esetében előírják a maximális bírságok alsó határát, amelyet vagy a jogi személy globális árbevételének százalékos aránya alapján, vagy egy rögzített összeg alapján kell kiszámítani⁸.

3.4. Uniós hozzáadott érték

Ami az **uniós hozzáadott értéket** illeti, az irányelv végrehajtása olyan uniós szintű jogalkotási intézkedésből származó **pozitív előnyökkel** jár, amelyet a tagállamok külön-külön valószínűleg nem értek volna el. Az irányelv **Uniós-szerte egységesebb egyenlő versenyfeltételeket teremtett a pénzmosás elleni küzdelem terén**, amit az igazságügyi és bűnüldözési érdekelt felek pozitívnak tekintenek, mivel hozzájárul a nagyobb jogi következetességhez és megkönnyíti a határokon átnyúló együttműködést. A pénzmosási bűncselekmények fogalommeghatározásában és büntetőeljárás alá vonásában mutatkozó, fent említett eltérések – különösen az önálló pénzmosás tekintetében –, valamint a természetes és jogi személyekre vonatkozó szankciókkal kapcsolatos opcionális rendelkezések („megengedő záradékok”) eltérő alkalmazása azonban azt jelzi, hogy még mindig van lehetőség további uniós szintű harmonizációra.

⁸ Például a környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1203 európai parlamenti és tanácsi irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy bizonyos bűncselekmények esetén jogi személyekre vonatkozó bírságokat határozzanak meg. Az irányelv továbbá előírja, hogy e bírságok maximális összege a környezetszennyezéssel kapcsolatos bizonyos bűncselekmények esetében legalább 5 %, vagy 40 000 000 EUR átalányösszeg, más bűncselekmények, például a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme esetében pedig 3 %, vagy 24 000 000 EUR.

3.5. Relevancia

Az irányelv célkitűzései és intézkedései továbbra is relevánsak, tekintettel a pénzmosás és a szervezett bűnözés terén felmerülő kihívásokra: a súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség Europol általi 2025. évi értékelése szerint a pénzmosás továbbra is döntő szerepet játszik abban, hogy a bűnözők hasznot húzhatnak az illegális tevékenységekből, és a szervezett bűnözés gerincét képezi⁹. Emellett a pénzmosás elkövetési módjai gyakran több, különböző, az EU-n kívüli joghatóságok területén végrehajtott tranzakciót foglalnak magukban, kihasználva a szabályozási eltéréseket, és olyan bonyolult útvonalat hozva létre, amely megnehezíti a pénzügyi nyomozásokat: a tagállamok közötti harmonizált büntetőjogi fellépés ezért ma is ugyanolyan fontos, mint valaha. Ugyanakkor az Europol szerint a digitális platformok egyre inkább elősegítik a pénzmosást, a kialakulóban lévő technológiák pedig fokozzák azt¹⁰ – az irányelv technológiasemleges jellege lehetővé teszi, hogy a büntetőjogi választ az ilyen fejleményekhez igazítsák, biztosítva, hogy az irányelv a technológiai fejlődéstől függetlenül továbbra is releváns maradjon.

3.6. Az alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatás

Végezetül a tagállami hatóságok, az uniós és a nemzetközi szervek általában úgy vélik, hogy az irányelv összhangban van az alapjogi normákkal, többek között az Európai Unió Alapjogi Chartájával, vagy arról számoltak be, hogy nem állnak rendelkezésre adatok. Más érdekelt felek – különösen a nem kormányzati szervezetek, az agytrösztök és a tudományos körök – aggodalmuknak adtak hangot az önálló pénzmosási bűncselekmény alkalmazása során az ártatlanság védelmének védelmére gyakorolt lehetséges hatással, a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmával (*ne bis in idem*) kapcsolatban a saját jövedelem tisztára mosása¹¹ esetén, valamint a bűncselekmények és szankciók meghatározásának egyértelműségével és/vagy ez utóbbi arányosságával kapcsolatban, különösen akkor, ha az alaphűncselekmény kisebb súlyú bűncselekmény.

Összességében az érdekelt felek többségétől kapott visszajelzések alapján megállapítható, hogy a pénzmosási bűncselekményeket egyértelműen, pontosan és előre látható módon foglalmazták meg, és a szankciók megfelelőek és arányosak a bűncselekmények súlyosságával. Az alapvető jogokat hat uniós eljárási jogi irányelvben, a Chartában és az emberi jogok európai egyezményében meghatározott szabályok, valamint a büntetőjog általános elvei biztosítják. Emellett az irányelvet átültető nemzeti szabályok alkalmazása a nemzeti bíróságok felülvizsgálata alá tartozik, amelyeknek biztosítaniuk kell az alapvető jogoknak és szabadságoknak való megfelelést.

⁹ europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.

¹⁰ *Uo.*

¹¹ Akárcsak a saját jövedelem tisztára mosása esetében, az alaphűncselekmény és a pénzmosási bűncselekmény közötti különbségtétel gyakran nem egyértelmű, így fennáll a veszélye annak, hogy ugyanazért a cselekményért kétszeres büntetést szabnak ki, ha az alaphűncselekményért és a pénzmosási bűncselekményért is ítélet születik.

4. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS LEVONT TANULSÁGOK

Úgy tekinthető, hogy az irányelv nagyrészt teljesíti célkitűzéseit, mivel a bűncselekmények és a szankciók szigorításával növelte az illetékes hatóságok pénzmosással kapcsolatos nyomozási és vádemelési kapacitását, és megkönnyítette a határokon átnyúló nyomozásokat anélkül, hogy jelentős többletköltségeket okozott volna vagy negatívan érintette volna az alapvető jogokat. Mindazonáltal továbbra is vannak kihívások, különösen az irányelv egyes rendelkezései hatékonyságának és más uniós eszközökkel való koherenciájának növelése terén.

Ezen túlmenően, figyelembe véve a büntetőeljárások hosszát, az irányelv teljes hatása csak az elkövetkező években lesz látható. Ezért fontos, hogy a Bizottság továbbra is nyomon kövesse az irányelv hatásait, beleértve az alapvető jogokra és szabadságokra gyakorolt hatásokat is.

Az értékelés több tanulságot is levont, amelyeket a tagállamok figyelembe vehetnek az irányelv átültetése és végrehajtása során.

- **Az önálló pénzmosás egyértelműbbé tétele**

Annak biztosítása érdekében, hogy a hatóságok ne legyenek kötelesek lényegében bizonyítani az alapbűncselekmény valamennyi elemét, tisztázni kell **az alapbűncselekmény vagy a tisztára mosott vagyon jogellenes eredetének megállapításához szükséges követelményeket**, ezáltal előmozdítva az önálló pénzmosási bűncselekmény egységes alkalmazását, és megkönnyítve a pénzmosással kapcsolatos nyomozást és büntetőeljárást az uniós tagállamokban.

- **A természetes és jogi személyekre vonatkozó maximális büntetések és szankciók minimumszintjeinek értékelése, valamint további szankciók és intézkedések meghatározása**

Az irányelv nagyobb koherenciát biztosítana, hogy összehangolja a természetes és jogi személyekre vonatkozó szankciókra és büntetésekre vonatkozó rendelkezéseket az újonnan elfogadott uniós büntetőjogi jogszabályokkal, például a környezet büntetőjog általi védelméről szóló (EU) 2024/1203 irányelvvel és az uniós korlátozó intézkedések megsértéséről szóló (EU) 2024/1226 irányelvvel. Ennek magában kell foglalnia azon további szankciók vagy intézkedések típusának meghatározását, amelyeket a tagállamok a szabadságvesztés mellett a pénzmosás elkövetőivel szemben kiszabhatnak, valamint a jogi személyekre vonatkozó konkrét szankciók meghatározását, nevezetesen a pénzbírságok maximális szintjének minimumát, amelyet vagy a jogi személy globális árbevétele alapján, vagy rögzített összegek alapján kell kiszámítani. Ez egyenlő versenyfeltételeket biztosítana a tagállamokban, és megerősítené a pénzmosási bűncselekményekre vonatkozó szankciók visszatartó erejét.

- **A vagyon fogalom meghatározásának pontosítása**

Finomítani kell a „vagyon” fogalom meghatározását annak érdekében, hogy az egyértelműbben lefedje az illegális haszon valamennyi lehetséges formáját, beleértve a közvetlen jövedelmet, az adóbűncselekményekből származó költségmegtakarítást és a bűncselekményekből származó közvetett jövedelmet.

- **Igazodás a nemzetközi eszközökhöz**

Az irányelv és a Varsói Egyezmény közötti összhang biztosítása fokozná a két eszköz közötti koherenciát.

- **Az irányelv hatásainak nyomon követése**

Az irányelv hatásainak nyomon követése érdekében a Bizottság továbbra is együtt fog működni az érdekelt felekkel olyan fórumokon keresztül, mint a Bizottság uniós büntetőpolitikával foglalkozó szakértői csoportja, a pénzügyi nyomozók pénzmosás elleni operatív hálózata (AMON), az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegtettség Ellen (EMPACT), a vagyonvisszaszerzéssel és -elkobzással foglalkozó új hálózat, a Camdeni vagyonvisszaszerzési ügynökségközi hálózat (CARIN), az Eurojust pénzmosással és vagyonvisszaszerzéssel foglalkozó igazságügyi fókuszcsoportja, valamint a szervezett bűnözés elleni európai igazságügyi hálózat.

A Bizottság folytatni fogja a párbeszédet a tagállamokkal és valamennyi érdekelt féllel annak biztosítása érdekében, hogy a pénzmosásra adott büntetőjogi válasz hatékony legyen, összhangban az e területre vonatkozó uniós szakpolitikákkal, és naprakész legyen, figyelembe véve a pénzügyi szférában működő bűnözői csoportok változó tendenciáit és elkövetési módjait.

Ezek az ajánlások fontos hozzájárulást jelentenek az arra irányuló uniós szintű erőfeszítésekhez, hogy előmozdítsák a pénz útjának nyomon követésére vonatkozó elven alapuló megközelítést a szervezett bűnözés elleni küzdelem kulcsfontosságú elemeként, amely területet a ProtectEU stratégia a legnagyobb fenyegetést jelentő bűnözői hálózatokra adott határozott igazságügyi válasz biztosítása szempontjából döntő fontosságúként emeli ki.